2021:APHC:20883

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ చీకాటి మానవేంద్రనాథ్ రాయ్

క్రిమినల్ పిటిషన్ నెం.5349 ఆఫ్ 2021

తేది 01-10-2021.

కె.రంజిత్

..... పిటిషనర్/ఏ6

వర్సెస్

ఎస్.హెచ్.ఓ ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, గంగవరం పి.ఎస్., చిత్తూరు జిల్లా,

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్, ఏపీ హైకోర్టు, అమరావతి.

.. ఉత్తరవాది

పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది - డాక్టర్ మజ్జి సూరిబాబు, ప్రముఖ న్యాయవాది

ప్రతివాది తరఫు న్యాయవాది : నేర్చుకున్న అదనపు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్

రిఫర్ చేసిన కేసులు:

1. 2017 ఎస్సిసి ఆన్లైన్ డెల్ 12810

2. (1994) 3 ఎస్సిసి 299

3. (2014) 8 ఎస్సిసి 273

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర హైకోర్టులో..

క్రిమినల్ పిటిషన్ నెం.5349 ఆఫ్ 2021

కె.రంజిత్

..... పిటిషనర్/ఏ6

వర్సెస్

ఎస్.హెచ్.ఓ ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, గంగవరం పి.ఎస్., చిత్తూరు జిల్లా,

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్, ఏపీ హైకోర్టు, అమరావతి

. .. ఉత్తరవాది

తీర్పు: 01-10-2021

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ చీకాటి మానవేంద్రనాథ్ రాయ్

1. తీర్పులను చూడటానికి స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లను అనుమతించవచ్చా? ---

2. తీర్పు కాపీలను లా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్ కు మార్క్ చేయవచ్చా -అవును

3. తీర్పు యొక్క న్యాయమైన కాపీని చూడాలని ఆయన ప్రభువు కోరుకుంటున్నాడా? –అవును

జస్టిస్ చీకాటి మానవేంద్రనాథ్ రాయ్

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ చీకాటి మానవేంద్రనాథ్ రాయ్

క్రిమినల్ పిటిషన్ నెం.5349 ఆఫ్ 2021

ఆర్డర్:-

నార్కోటిక్ డ్రగ్స్ అండ్ సైకోట్రోపిక్ సబ్స్టెన్సెస్ యాక్ట్, 1985 లోని సెక్షన్ 20 (బి) (సి) కింద శిక్షార్హమైన నేరానికి చిత్తూరు జిల్లా గంగవరం పోలీస్ స్టేషన్ యొక్క క్రైమ్ నెం.324 లోని ఎఫ్ఐఆర్ను రద్దు చేయాలని కోరుతూ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1973 లోని సెక్షన్ 482 (క్లుప్తంగా "సిఆర్పిసి") కింద ఈ క్రిమినల్ పిటిషన్ దాఖలు చేయబడింది.

2. పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాదిని విచారించి, రాష్ట్రం తరఫున అదనపు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ను నేర్చుకున్నారు.

3. గంజాయి అక్రమ రవాణాకు ఏ-6గా ఉన్న పిటిషనర్ కారణమని, గంజాయి అక్రమ రవాణాకు సంబంధించి విశ్వసనీయ సమాచారం అందడంతో ఘటనా స్థలానికి చేరుకున్న పోలీసులను చూసి ఆ వాహనాన్ని వదిలేసి పరారైన పిటిషనర్ వాహనంలో 100 గ్రాముల గంజాయి దొరికిందని ఆరోపించారు. ఎన్డీపీఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 20(బి)(2)(సి) కింద శిక్షార్హమైన నేరానికి పిటిషనర్పై కేసు నమోదు చేశారు.

4. 16.07.1996 నాటి ఎన్డీపీఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 2లోని క్లాజులు (వీఐఏ), (22ఐఏ) ప్రసాదించిన అధికారాలను ఉపయోగించి ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ, రెవెన్యూ శాఖ జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్లో ఇచ్చిన పట్టిక ప్రకారం సీరియల్ నంబర్ 55లో 1000 గ్రాముల గంజాయిని చిన్న పరిమాణంగా పరిగణించాలని పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది వాదించారు. అందువల్ల, ఈ కేసులోని వాస్తవాలు శిక్షార్హమైన నేరంగా పరిగణించబడతాయి, ఎందుకంటే ఈ కేసులో పాల్గొన్న మొత్తం గంజాయి పరిమాణం తక్కువ పరిమాణంలో మాత్రమే ఉంటుంది మరియు కేసు యొక్క వాస్తవాలు ఎన్డిపిఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 20 (బి) (2) (సి) కింద శిక్షార్హమైన నేరాన్ని ఆకర్షించవు. ఇది వాణిజ్య పరిమాణానికి సంబంధించినది. అందువల్ల ఎన్డీపీఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 20(బి)(2)(ఎ) ప్రకారం తక్కువ పరిమాణంలో గంజాయిని తరలించడం నేరం కింద ఏడాది జైలు శిక్ష లేదా పది వేల రూపాయల వరకు జరిమానా లేదా రెండింటితో ప్రస్తుత కేసు సెక్షన్ 41ఏ సీఆర్పీసీకి వర్తిస్తుందని, తద్వారా పిటిషనర్కు సెక్షన్ 41ఏ సీఆర్పీసీ కింద నోటీసు జారీ చేసేలా ఆదేశించాలని పిటిషనర్

తరఫు న్యాయవాది కోరారు. కేసు మెరిట్స్.. దీంతో పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది తన అభ్యర్థనను సెక్షన్ 41ఏ సీఆర్ పీసీ కింద నోటీసు ఇవ్వడానికే పరిమితం చేశారు.

5. ఎన్డీపీఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 20(బి)(2)(సి) కింద శిక్షార్హమైన నేరానికి ఎఫ్ఐఆర్ నమోదైనందున, ఆ నేరానికి పదేళ్లకు తగ్గకుండా జైలు శిక్ష పడే అవకాశం ఉన్నందున, అది ఇరవై ఏళ్ల వరకు పొడిగించే అవకాశం ఉన్నందున, ప్రస్తుత కేసు సెక్షన్ 41ఏ సీఆర్పీసీకి సరిపోదని అదనపు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ పేర్కొన్నారు. ప్రత్యేక చట్టం అంటే ఎన్డీపీఎస్ చట్టం కింద శిక్షార్హమైన నేరానికి సెక్షన్ 41ఏ సీఆర్ పీసీని వర్తింపజేయలేమని ఆయన వాదించారు. తన వాదనకు మద్దతుగా, మనీలాండరింగ్ నిరోధక చట్టం (సంక్షిప్తంగా "పిఎంఎల్ఎ") కింద ఇచ్చిన వాకముల్లా చంద్రశేఖర్ వర్సెస్ ఎన్ఫోర్స్మెంట్ డైరెక్టరేట్ 1 కేసులో ఢిల్లీ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై ఆయన ఆధారపడ్డారు.

6. ఇరు పక్షాల ప్రత్యర్థుల వాదనలు, కేసు వాస్తవాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని ఎఫ్ ఐఆర్ నమోదు చేసిన గంజాయిని అక్రమంగా కలిగి ఉండటం లేదా రవాణా చేయడం ఎస్ డీపీఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 20(బి)(2)(సి) కింద ఏమైనా నేరం జరిగిందా లేదా అన్నది ముందుగా చూడాలి.

7. ఈ కేసులో మొత్తం గంజాయి పరిమాణం 600 గ్రాములు మాత్రమేనని ఈ కేసు వాస్తవాలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి. అడిషనల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ కూడా ఈ విషయాన్ని ఖండించలేదు. ఈ కేసులో మొత్తం గంజాయి పరిమాణం 600 గ్రాములు మాత్రమేనని ఆయన అంగీకరించారు. అందువల్ల, ఈ కేసు యొక్క వాస్తవాలు ఎన్డిపిఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 20 (బి) (2) (ఎ) కింద శిక్షార్హమైన నేరంగా పరిగణించబడతాయి, ఎందుకంటే ఈ మొత్తం గంజాయి పరిమాణం తక్కువ పరిమాణం మాత్రమే. ఎన్డీపీఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 2లోని క్లాజ్ (విఐఎ), (23) ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వం తనకు ప్రసాదించిన అధికారాలను ఉపయోగించి చిన్న పరిమాణం మరియు వాణిజ్య పరిమాణాన్ని పేర్కొంటూ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. ఈ నోటిఫికేషన్ లో గంజాయి యొక్క చిన్న పరిమాణం మరియు వాణిజ్య పరిమాణంలో గంజాయిని పేర్కొనే పట్టిక ఉంది. పైన పేర్కొన్న పట్టికలోని కాలమ్ నెం.5లో చూపించబడ్డ గంజాయి పరిమాణం చిన్న పరిమాణంగా పేర్కొనబడింది. పైన పేర్కొన్న పట్టికలోని సీరియల్ నెం.55 గంజాయికి సంబంధించినది. అందులోని కాలమ్ నెం.5లో 1000 గ్రాముల గంజాయి చిన్న పరిమాణంలో, కాలమ్ నెం.6లో 20

K.Gs గంజాయి వాణిజ్య పరిమాణంగా చూపించారు. పైన పేర్కొన్న నోటిఫికేషన్ లోని సంబంధిత భాగం SL.నెం.55 వద్ద ఇవ్వబడింది మరియు ఇది ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

బల్ల

(చట్టంలోని సెక్షన్ 2లోని సబ్ క్లాజ్ 7(ఎ), 23(ఎ) చూడండి)

సీరియల్ నెంబరు.	నార్కోటిక్ డ్రగ్ అండ్ సైకోట్రోపిక్ సబ్స్టాన్స్ (ఇంటర్నేషనల్ నాన్ప్రొప్రైటరీ పేరు (ఐఎస్ఎస్)	ఇతర ప్రామాణికం కాని పేర్లు	రసాయన పేరు	చిన్న పరిమాణం (గ్రాములలో)	వాణిజ్య పరిమాణం (గ్రాములు/కిలోలలో))
1	2	3	4	5	6
	గంజాయి			1000	20 కేజీలు.

8. అందువల్ల 1000 గ్రాముల వరకు గంజాయిని చిన్న పరిమాణంలో పరిగణిస్తారని పైన పేర్కొన్న నోటిఫికేషన్ ద్వారా స్పష్టమవుతోంది. 20 కిలోలు మరియు అంతకంటే ఎక్కువ ఉన్న గంజాయిని మాత్రమే వాణిజ్య పరిమాణంగా పరిగణిస్తారు.

9. ఇప్పుడు ఎన్డీపీఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 20ని పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

> "20. గంజాయి మొక్క మరియు గంజాయికి సంబంధించి ఉల్లంఘనకు శిక్షలు:—ఈ చట్టంలోని ఏదైనా నిబంధనను లేదా దాని కింద మంజూరు చేయబడిన లైసెన్స్ యొక్క ఏదైనా నియమం లేదా ఉత్తర్వు లేదా షరతును ఉల్లంఘించిన ఎవరైనా,---
>
> (a)ఏదైనా గంజాయి మొక్కను సాగు చేయడం; లేదా (

బి) గంజాయిని ఉత్పత్తి చేయడం, తయారు చేయడం, కలిగి ఉండటం, అమ్మడం, కొనుగోళ్లు, రవాణాలు, దిగుమతులు, అంతర్రాష్ట్ర ఎగుమతులు లేదా గంజాయిని ఉపయోగించడం శిక్షార్హమైనవి ---

(i) అటువంటి ఉల్లంఘన క్లాజ్ (ఎ)కు సంబంధించినది, ఇది పదేళ్ల వరకు పొడిగించబడే కఠిన కారాగార శిక్ష మరియు లక్ష రూపాయల వరకు జరిమానా విధించబడుతుంది; మరియు

(ii) అటువంటి ఉల్లంఘన అనేది సబ్ క్లాజ్ (బి),—

(ఎ) మరియు స్వల్ప పరిమాణంలో, ఒక సంవత్సరం వరకు పొడిగించే కఠిన కారాగార శిక్ష లేదా జరిమానా, ఇది పది వేల రూపాయల వరకు పొడిగించవచ్చు, లేదా రెండింటినీ కలిగి ఉంటుంది;

(బి) మరియు వాణిజ్య పరిమాణం కంటే తక్కువ పరిమాణం మరియు తక్కువ పరిమాణం కంటే ఎక్కువ పరిమాణంలో ఉంటుంది, పదేళ్ల వరకు కఠిన కారాగార శిక్ష మరియు లక్ష రూపాయల వరకు జరిమానా విధించవచ్చు;

(సి) మరియు వాణిజ్య పరిమాణాన్ని కలిగి ఉంటుంది, ఇది పదేళ్లకు తగ్గకుండా, ఇరవై సంవత్సరాల వరకు పొడిగించబడే కఠిన కారాగార శిక్షను కలిగి ఉంటుంది మరియు ఒక లక్ష రూపాయలకు తగ్గకుండా రెండు లక్షల రూపాయల వరకు జరిమానా విధించవచ్చు: తీర్పులో నమోదు చేయవలసిన కారణాల కోసం కోర్టు, రెండు లక్షల రూపాయలకు మించి జరిమానా విధించాలి.

10. పై చట్టంలోని సెక్షన్ ప్రకారం, తక్కువ పరిమాణంలో గంజాయిని నేరానికి పాల్పడినప్పుడు, నిర్దేశించిన శిక్ష ఒక సంవత్సరం వరకు పొడిగించవచ్చు లేదా జరిమానా విధించవచ్చు, ఇది పది వేల రూపాయల వరకు పొడిగించవచ్చు లేదా రెండూ విధించవచ్చు. తక్షణ కేసులో, నేరానికి పాల్పడిన గంజాయి 600 గ్రాములు మాత్రమే, ఇది 1000 గ్రాముల కంటే తక్కువ. అందువల్ల పైన పేర్కొన్న నోటిఫికేషన్ ప్రకారం ఈ కేసులో ప్రమేయం ఉన్న గంజాయి చిన్న పరిమాణం మాత్రమేనని, ఎన్డీపీఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 20(బి)(2)(ఎ) కింద నేరం మాత్రమే ఉందని భావించాలి. కాబట్టి, వాణిజ్య పరిమాణానికి సంబంధించిన ఎస్ డిపిఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 20 (బి) (2) (సి) కింద

శిక్షార్హమైన నేరానికి ఎఫ్ ఐఆర్ నమోదు చేయడం స్పష్టంగా తప్పు. ఎస్ డిపిఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 20లోని సబ్ క్లాజ్ (ii)(బి) లోని క్లాజ్ (సి) పైన పేర్కొన్న నోటిఫికేషన్ ప్రకారం గంజాయి 20 కిలోలు ఉన్నప్పుడు మాత్రమే వర్తిస్తుంది. వాణిజ్య పరిమాణంలో గంజాయిని కలిగి ఉండటం లేదా అక్రమంగా రవాణా చేయడం ఎన్డిపిఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 20 (2) (బి) (సి) కింద ఈ నేరానికి పదేళ్లకు తగ్గకుండా ఇరవై సంవత్సరాల వరకు కఠిన కారాగార శిక్షతో పాటు లక్ష రూపాయలకు తగ్గకుండా రెండు లక్షల రూపాయల వరకు జరిమానా విధించవచ్చు. కాబట్టి, ఈ కేసులో 600 గ్రాముల గంజాయి తక్కువ పరిమాణంలో మాత్రమే ఉందని తేలినప్పుడు, ఎన్డిపిఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 20 (2) (బి) (ఎ) కింద శిక్షార్హమైన నేరం మాత్రమే చేయబడుతుంది మరియు వాణిజ్య పరిమాణానికి సంబంధించి ఎన్డిపిఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 20 (2) (బి) (సి) కింద శిక్షార్హమైన నేరం కాదని భావించాలి. కాబట్టి, పోలీసులు తప్పుడు చట్టాన్ని ఉటంకిస్తూ ఎఫ్ ఐఆర్ నమోదు చేసినట్లు స్పష్టమవుతోంది.

11. కాబట్టి ఎన్డీపీఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 20(బి)(2)(ఎ) కింద నేరం మాత్రమే జరిగిందని, ఆ నేరానికి ఏడేళ్ల కంటే తక్కువ జైలు శిక్ష పడే అవకాశం ఉన్నందున ఈ కేసు సెక్షన్ 41ఏ సీఆర్పీసీకి లోబడి ఉంటుందని కేసు వాస్తవాలను బట్టి తెలుస్తున్నది.

12. సీఆర్పీసీ సెక్షన్ 41-ఏ కింద ప్రతిపాదించిన విధానం ప్రత్యేక చట్టం కింద శిక్షార్హమైన నేరాలకు వర్తిస్తుందా లేదా అనేది ఇప్పుడు పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన కీలకమైన ప్రశ్న.

13. సెక్షన్ 41ఏ సీఆర్ పీసీ కింద ఉన్న విధానాన్ని ప్రత్యేక చట్టం కింద నేరానికి వర్తింపజేయలేమని అదనపు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ వాదించారు. నిస్సందేహంగా ఎన్డీపీఎస్ చట్టం ఒక ప్రత్యేక చట్టం. అయితే అరెస్టుకు సంబంధించిన సీఆర్ పీసీ నిబంధనలను, సెక్షన్ 41ఏ సీఆర్ పీసీ కింద ప్రత్యేక చట్టం కింద నేరానికి వర్తించే విధానాన్ని ఎస్ డీపీఎస్ చట్టంలో ఎక్కడా పేర్కొనలేదు.

14. ఈ సందర్భంలో, భారత శిక్షాస్మృతిలోని అన్ని నేరాలను సిఆర్పిసి నిబంధనల ప్రకారం దర్యాప్తు చేయాలని, విచారించాలని, ఇతరత్రా వ్యవహరించాలని సిఆర్పిసి సెక్షన్ 4 (1) నిర్దేశిస్తుందని గమనించడం సముచితం. సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 4లోని క్లాజ్ (2) ప్రకారం మరే ఇతర చట్టం కిందనైనా అన్ని నేరాలనూ సీఆర్ పీసీలోని అదే నిబంధనల ప్రకారం విచారించాలని, విచారించాలని, ఇతరత్రా చర్యలు తీసుకోవాలని, అయితే దర్యాప్తు చేసే విధానం లేదా స్థలాన్ని నియంత్రిస్తూ ప్రస్తుతానికి

అమల్లో ఉన్న ఏ చట్టానికైనా లోబడి ఉండాలని పేర్కొనడం గమనార్హం. విచారణ మరియు విచారణ మొదలైనవి. అందువల్ల, ఎస్ డిపిఎస్ చట్టం కింద నేరాలు భారతీయ శిక్షాస్మృతి కాకుండా మరే ఇతర చట్టం కింద నేరాలుగా పరిగణించబడతాయి మరియు ఎస్ డిపిఎస్ చట్టం కింద నేరాల దర్యాప్తు జరిగే విధానాన్ని నియంత్రించే ఎస్ డిపిఎస్ చట్టంలో ఏమీ లేనందున సిఆర్ పిసి నిబంధనల ప్రకారం కూడా దర్యాప్తు చేసి వ్యవహరించాలి.

15. ఎన్డీపీఎస్ చట్టం కింద జారీ చేసిన అన్ని వారెంట్లు, అరెస్టులు, తనిఖీలు, సీజ్లకు క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ 1973లోని నిబంధనలు వర్తిస్తాయని ఎన్డీపీఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 51 స్పష్టం చేసింది. మరింత మెరుగైన అవగాహన కోసం, ఎన్డిపిఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 51 ఇక్కడ పొందుపరచబడింది మరియు ఇది ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

> "51. వారెంట్లు, అరెస్టులు, శోధనలు మరియు సీజ్ లకు వర్తించేలా క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1973 యొక్క నిబంధనలు వర్తిస్తాయి.-- —ఈ చట్టం యొక్క నిబంధనలకు విరుద్ధంగా లేనంత వరకు, ఈ చట్టం కింద జారీ చేయబడిన అన్ని వారెంట్లు మరియు అరెస్టులు, తనిఖీలు మరియు సీజ్ లకు ఇవి వర్తిస్తాయి."

16. అందువల్ల సీఆర్ పీసీ కింద విధించిన అరెస్టుకు సంబంధించిన సంబంధిత నిబంధనలు ఎన్డీపీఎస్ చట్టం కింద శిక్షార్హమైన నేరాలకు స్పష్టంగా వర్తిస్తాయని స్పష్టమవుతోంది. సెక్షన్ 41-ఎ సిఆర్ పిసి ఒక విధంగా నిందితుడిని అరెస్టు చేయడానికి సంబంధించినది కాబట్టి, నిందితుడిని అరెస్టు చేయడానికి సంబంధించి సిఆర్ పిసి సెక్షన్ 41-ఎ కింద ఆలోచించిన విధానం నిస్సందేహంగా ఎస్ డిపిఎస్ చట్టం కింద నేరంలో పాల్గొన్న వ్యక్తికి ఏడేళ్ళ కంటే తక్కువ జైలు శిక్ష విధించవచ్చు.

17. పంజాబ్ స్టేట్ వర్సెస్ బల్బీర్ సింగ్ కేసులో ఎన్డీపీఎస్ చట్టం కింద నేరంలో వారు జరిపిన సోదాలు, స్వాధీనం లేదా అరెస్టులు సీఆర్పీసీ నిబంధనల కిందకే వస్తాయని తీర్పులోని 5వ పేరాలో సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. కాబట్టి ఎన్డీపీఎస్ చట్టం కింద చేసిన అరెస్టు, సెర్చ్ అండ్ సీజ్, వారెంట్ మొదలైన వాటికి 41 నుంచి 60, 70 నుంచి 81, 93 నుంచి 105, 165 సీఆర్పీసీ సెక్షన్లలో పొందుపరిచిన అరెస్టు, వారెంట్, సెర్చ్ అండ్ సీజ్ నిబంధనలు వర్తిస్తాయి. పైన పేర్కొన్న నిబంధనల సమూహంలో సిఆర్ పిసి సెక్షన్ 41-ఎ ఉన్నాయి. ఎస్ డిపిఎస్ చట్టం శోధన, స్వాధీనం మొదలైన

వాటికి సంబంధించిన అన్ని నిబంధనలను కలిగి ఉన్న పూర్తి కోడ్ కాదని, సెక్షన్ 41, 42, 43 మరియు 49 లలో శోధన, స్వాధీనం, అరెస్టు మొదలైన వాటికి సంబంధించిన విస్తృత సూత్రాలను చేర్చిన తరువాత సెక్షన్ 51 లో సిఆర్ పిసి నిబంధనలు ఎన్ డిపిఎస్ చట్టం యొక్క నిబంధనలకు విరుద్ధంగా లేనందున ఎన్ డిపిఎస్ చట్టం యొక్క నిబంధనలు వర్తిస్తాయని సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. ఎన్డీపీఎస్ చట్టం కింద అరెస్టులు, తనిఖీలు, సీజ్లు.. ఎన్డీపీఎస్ చట్టంలోని నిబంధనలకు పొంతన లేని సెక్షన్ 165 సీఆర్పీసీ నిబంధనలు ఎన్డీపీఎస్ చట్టం కింద తనిఖీలు, సీజ్, అరెస్టులకు వర్తిస్తాయని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది. సెక్షన్ 4(2) సీఆర్ పీసీ ప్రకారం ఇతర చట్టాల కింద జరిగిన నేరాలన్నింటినీ అందులో పేర్కొన్న విధంగా విచారించాలని సుప్రీంకోర్టు పేర్కొనడం గమనార్హం.

18. వాస్తవానికి, వకాముల్లా చంద్రశేఖర్ వర్సెస్ ఎన్ఫోర్స్మెంట్ డైరెక్టరేట్ 1 కేసులో అడిషనల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్పై ఆధారపడిన ఢిల్లీ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో కూడా, సెక్షన్ 41 ఎ సిఆర్పిసి కింద పరిగణించబడిన ప్రక్రియను పిఎంఎల్ఎ కింద నమోదైన నేరానికి వర్తింపజేయవచ్చా అనే చట్టపరమైన స్థితిని పరిశీలిస్తూ, ఢిల్లీ హైకోర్టు ప్రత్యేక చట్టంలో నిబంధనల వర్తింపును మినహాయించడానికి ఏమీ లేదని స్పష్టం చేసింది. సిఆర్ పిసి మరియు సెక్షన్ 41 ఎ సిఆర్ పిసి కింద ఆలోచించిన ప్రక్రియ, తద్వారా పిఎంఎల్ఎ కింద సంబంధిత అధికారులు సెక్షన్ 41 మరియు 41 ఎ సిఆర్పిసి కింద మార్గదర్శకాలకు కట్టుబడి ఉండాలని ఆదేశించింది. అందువల్ల, పై తీర్పులో పేర్కొన్న నిష్పత్తి ఇక్కడ పిటిషనర్ కు అనుకూలంగా ఉంది మరియు సెక్షన్ 41 ఎ సిఆర్ పిసి కింద పరిగణించబడిన ప్రక్రియ యొక్క ప్రయోజనాన్ని ప్రత్యేక చట్టం కింద నేరానికి వర్తింపజేయలేమని అదనపు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ లేవనెత్తిన వాదనకు విరుద్ధంగా ఉంది.

19. ఎన్డీపీఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 51ను పోలిన నిబంధన మనీలాండరింగ్ నిరోధక చట్టం 2002 (సంక్షిప్తంగా పీఎంఎల్ఏ)లో కూడా ఉంది. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 65 ప్రకారం సీఆర్ పీసీలోని నిబంధనలు పీఎంఎల్ ఏ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉన్నంత వరకు వాటిని అరెస్టు చేయడం, తనిఖీ చేయడం, సీజ్ చేయడం వంటి వాటికి వర్తిస్తాయి. పిఎంఎల్ఎలోని సెక్షన్ 65 ను పరిగణనలోకి తీసుకున్న ఢిల్లీ హైకోర్టు వాకముల్లా చంద్రశేఖర్ వర్సెస్ ఎన్ఫోర్స్మెంట్ డైరెక్టరేట్ 1 పై తీర్పులో కూడా పారాలో జరిగింది. పిఎంఎల్ఎలోని సెక్షన్ 19 కింద ఒక అధీకృత అధికారి అరెస్టు అధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి కోడ్ యొక్క సెక్షన్లు 41 మరియు 41 ఎ వర్తించవని సూచించడానికి చట్టం యొక్క పథకంలో అంటే పిఎంఎల్ఎలో ఏమీ లేదని నెం.60 పేర్కొంది. పిఎంఎల్ఎలో సెక్షన్లు 41, 41

ఎలకు పొంతన లేదని చెప్పడానికి ఎటువంటి నిబంధన లేదని, పిఎంఎల్ఏ పథకం కోడ్లోని సెక్షన్లు 41 మరియు 41 ఎ యొక్క అనువర్తనాన్ని పరోక్షంగా మినహాయించలేదని పేర్కొంది.

20. పైన పేర్కొన్న సారూప్యత కేసు యొక్క ప్రస్తుత వాస్తవాలకు ఖచ్చితంగా వర్తిస్తుంది. ఎన్డీపీఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 51 ప్రకారం ఎన్డీపీఎస్ చట్టంలోని నిబంధనలకు విరుద్ధంగా లేని నేరాలకు ఎన్డీపీఎస్ చట్టం కింద సెర్చ్, సీజ్, అరెస్ట్ తదితర అంశాలకు సంబంధించి సీఆర్పీసీ నిబంధనలు వర్తిస్తాయి. ఎన్డీపీఎస్ చట్టంలో సెక్షన్ 41, 41-ఏ సీఆర్పీసీలను పరోక్షంగా మినహాయించడానికి కూడా ఏమీ లేదు. అందువల్ల, సెక్షన్ 41-ఎ సిఆర్పిసి నిస్సందేహంగా ఎన్డిపిఎస్ చట్టం కింద ఏడు సంవత్సరాల కంటే తక్కువ జైలు శిక్ష విధించే నేరాలకు వర్తిస్తుంది.

21. ఈ సందర్భంలో, సెక్షన్ 41 మరియు 41-ఎ సిఆర్పిసిలోని నిబంధనలు పోలీసు అధికారులు అరెస్టు అధికారాన్ని ఏకపక్షంగా, వింతగా లేదా దురుద్దేశంతో ఉపయోగించకుండా పౌరుల స్వేచ్ఛను కాపాడటానికి ఉద్దేశించినవి. కాబట్టి, పోలీసు అధికారులు ఏకపక్షంగా, విచక్షణారహితంగా లేదా దురుద్దేశపూర్వకంగా అరెస్టు చేసే అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేయకుండా పౌరుడి వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛను రక్షించడానికి ఉద్దేశించిన ఈ నిబంధనను వర్తింపజేయడం ప్రత్యేక చట్టాల కింద శిక్షార్హమైన నేరాలకు కూడా మినహాయించబడదు, ఈ నిబంధనను వర్తింపజేయడం మినహా ఈ ప్రత్యేక చట్టంలో స్పష్టమైన లేదా పరోక్ష నిబంధన లేనప్పుడు. సెక్షన్ 4(2) సీఆర్ పీసీ, ఎస్ డీపీఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 51లను కలిపి చదివితే సెక్షన్ 41-ఏ సీఆర్ పీసీలో పొందుపరిచిన రక్షణ ఎస్ డీపీఎస్ చట్టంలోని నేరాలకు కూడా వర్తిస్తుందని స్పష్టమవుతోంది. అర్నేష్ కుమార్ కేసులో సుప్రీంకోర్టు.. సెక్షన్ 41(1) సీఆర్ పీసీ కింద ఒక వ్యక్తిని అరెస్టు చేయాల్సిన అవసరం లేని అన్ని సందర్భాల్లో, నిందితుడిని నిర్దిష్ట ప్రదేశం, సమయంలో తన ముందు హాజరుకావాలని ఆదేశిస్తూ పోలీసు అధికారి నోటీసు జారీ చేయాల్సి ఉంటుందని సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 41ఏలోని పై నిబంధన స్పష్టం చేసింది. అటువంటి నిందితుడు పోలీసు అధికారి ముందు హాజరుకావాలని చట్టం నిర్దేశిస్తుంది మరియు అటువంటి నిందితుడు నోటీసు నిబంధనలకు కట్టుబడి ఉంటే, కారణాలను నమోదు చేయాల్సి వస్తే తప్ప, అరెస్టు అవసరమని పోలీసు అధికారి అభిప్రాయపడితే తప్ప అతన్ని అరెస్టు చేయరాదని కూడా ఇది నిర్దేశిస్తుంది.

22. ఆ దశలో కూడా సెక్షన్ 41 సీఆర్ పీసీ కింద అరెస్టు చేయాలనే షరతును పాటించాలని, పైన పేర్కొన్న విధంగా మేజిస్ట్రేట్ పరిశీలనకు లోబడి ఉండాలని పేర్కొంది.

23. కాబట్టి, సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 41-ఏ కింద రక్షణ భారత శిక్షాస్మృతిలోని నేరాలకు మాత్రమే వర్తిస్తుందని, ప్రత్యేక చట్టాల కింద ఉన్న నేరాలకు వర్తించదనే వాదనను అంగీకరించడం ద్వారా పౌరుడి స్వేచ్ఛను అనవసరమైన, ఏకపక్ష అరెస్టుల నుంచి రక్షించాలన్న ప్రశంసనీయ లక్ష్యాన్ని తోసిపుచ్చలేం.

24. మొత్తమ్మీద, ఎస్ డిపిఎస్ చట్టంలోని నిబంధనలకు విరుద్ధంగా లేనందున సిఆర్ పిసి నిబంధనలను వర్తింపజేయడం ఎస్ డిపిఎస్ చట్టం కింద నేరానికి స్పష్టంగా లేదా పరోక్షంగా మినహాయించబడదు. అందువల్ల సెక్షన్ 41ఏ సీఆర్ పీసీ కింద ఉన్న విధానాన్ని ఎన్డీపీఎస్ చట్టంలోని నేరాలకు వర్తింపజేయడానికి ఎలాంటి చట్టపరమైన అడ్డంకులు లేవు. కాబట్టి సెక్షన్ 41ఏ సీఆర్ పీసీ కింద ఏడేళ్ల కంటే తక్కువ జైలు శిక్ష పడే ఎస్ డీపీఎస్ చట్టం కింద నేరాలకు ఈ ప్రక్రియ ప్రయోజనాన్ని వర్తింపజేయలేమన్న అదనపు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ వాదనలో వాస్తవం లేదు.

25. సెక్షన్ 41 ఎ సిఆర్పిసి కింద సూచించిన ప్రక్రియను ఎన్డిపిఎస్ చట్టం కింద శిక్షార్హమైన నేరాలకు కూడా వర్తింపజేయవచ్చని కనుగొనబడినందున, పిటిషనర్పై సెక్షన్ 41 ఎ సిఆర్పిసి కింద పరిగణించబడిన ప్రక్రియను అనుసరించాలని దర్యాప్తు అధికారికి ఆదేశాలతో ఈ క్రిమినల్ పిటిషన్ను పరిష్కరిస్తారు. ఎన్డీపీఎస్ చట్టంలోని సెక్షన్ 20(బి)(2)(ఎ) ప్రకారం 600 గ్రాముల గంజాయిని కలిగి ఉండటం శిక్షార్హమైన నేరం మాత్రమేనని, ఇది ఏడేళ్ల కంటే తక్కువ జైలు శిక్ష పడుతుందని తేలింది.

క్రిమినల్ పిటిషన్ లో పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లను మూసివేయటమైనది.

జస్టిస్ చీకాటి మానవేంద్రనాథ్ రాయ్

తేది: 01.10.2021.

గమనిక: ఎల్.ఆర్. కాపీ మార్క్ చేయాలి.

B/O akn/cs